Запитання та відповіді щодо прийняття та введення в дію Закону України «Про забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією»

Цей довідник є «живим» документом, у якому представлені відповіді на загальні та специфічні запитання, що задають представники промисловості, громадськості та інших заінтересованих сторін включно з органами влади, щодо законодавчих змін України у сфері хімічної безпеки та обігу хімічних речовин, які відбулися та продовжуються внаслідок прийняття базового Закону України «Про забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією» № 2804-IX від 01.12.2022.

Зміст

Запитання 1: Яка сфера дії Закону, зважаючи на введення нових визначень щодо продукції та діяльність яких суб’єктів господарювання підпадає під сферу дії нового законодавства?

Запитання 2: У частині третій статті 3 визначено, що дія цього Закону не поширюється на діяльність, пов’язану з виробництвом, імпортом, експортом, обігом, використанням, утилізацією та/або видаленням активних фармацевтичних препаратів, пестицидів і агрохімікатів (включно з добривами), біоцидів, дезінфекційних засобів, які усі підпадають під визначення «хімічна продукція», а тому припущення, що вони повинні підпадати під сферу Закону є логічним. Яким чином слід вирішувати цей юридичний дисонанс та як визначатися з обов’язками відповідним суб’єктам господарювання?

Запитання 3: Деякі обов’язки суб’єктів господарювання не досить зрозумілі щодо практики їх виконання: яким чином визначати альтернативні хімічні речовини для їх використання в технологічному процесі замість небезпечних хімічних речовин?

Запитання 4: Деякі обов’язки суб’єктів господарювання не досить зрозумілі: що таке ризик-орієнтований підхід до управління хімічною безпекою та хімічною продукцією та як він запроваджується у систему управління?

Запитання 5: Деякі обов’язки суб’єктів господарювання не досить зрозумілі: які заходи щодо запобігання виникненню хімічних інцидентів необхідно здійснювати суб’єктам? Що таке хімічний інцидент?

Запитання 6: Деякі обов’язки суб’єктів господарювання потребують пояснень: яким чином необхідно ідентифікувати хімічні речовини?

Запитання 7: Законом встановлюється новий центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки, та який наділяється великим спектром повноважень у цій сфері. Що це за орган, коли він буде створений та почне функціонувати?

Запитання 8: Яким чином буде перевірятися виконання обов’язків суб’єктами господарювання?

Запитання 9: Статтями 22 та 26 встановлюється процедура моніторингу та реєстрації загроз хімічній безпеці. Що це за процес та яке він вплине на діяльність суб’єктів господарювання та загальне населення України?

Запитання 10: Яким чином буде функціонувати Інформаційна система забезпечення хімічної безпеки? Хто буде здійснювати її адміністрування та хто буде мати доступ до даних?

Запитання 11: Статтею 27 встановлюються вимоги до нормування у сфері забезпечення хімічної безпеки із затвердженням

різноманітних ГДК та ГДВ. Чому положення щодо нормування встановлені паралельно з визначенням орієнтовно безпечних рівнів впливу? Чи є ці показники однаковими, тотожними або різними?

Запитання 12: Законом встановлені зовсім нові вимоги щодо запобігання терористичним актам та диверсіям з використанням хімічних речовин подвійного використання. Як будуть визначатися хімічні речовини подвійного використання? Як треба діяти суб'єкту господарювання, якщо він провадить діяльність на цільовому об'єкті? Яким чином буде визначатись чи відноситься той чи інший виробничий або складський об'єкт до цільових об'єктів?

Запитання 13: Статтями 35 та 36 Законом встановлюється класифікація небезпечності та правила маркування класифікованої хімічної продукції відповідно до Узгодженої на глобальному рівні системи класифікації небезпеки та маркування хімічної продукції (GHS). Чи будуть однакові класифікації небезпечності відповідно до іноземних нормативно-правових актів, що імплементують GHS у тій чи іншій країні або союзі з українськими? Чи можна використовувати існуюче маркування GHS для надання хімічної продукції на ринку України, або його треба буде змінювати?

Запитання 14: Яким підзаконним актом КМУ буде встановлені детальні критерії класифікації небезпечності та правила маркування класифікованої хімічної продукції?

Запитання 15: Законом встановлено, що виробники або імпортери подають дані про класифікацію небезпечності для хімічних речовин, які вводяться в обіг, до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері забезпечення хімічної безпеки. Яким чином повинні будуть подаватись ці дані та який їх обсяг?

Запитання 16: Що таке інформація про небезпеку?

Запитання 17: Які хімічні речовини підлягають державній

реєстрації?

Запитання 18: Частинами 9-10 Статті 38 встановлюється процес спільної подачі частини реєстраційних заявок для однакових хімічних речовин. Яким чином буде реалізовуватись цей процес?

Запитання 19: Статтею 38 передбачаються три типи державної реєстрації. У чому полягає різниця? Чим проміжна хімічна речовина відрізняється від звичайної?

Запитання 20: Статтею 38 передбачено, що хімічні речовини, які не пройшли процедуру ідентифікації відповідно до статті 37 цього Закону, не допускаються до державної реєстрації. Як це недопущення буде запроваджене на практиці?

Запитання 21: Статтею 40 встановлено, що виробники або імпортери хімічної продукції повинні надати її споживачу паспорт безпечності хімічної продукції або інструкцію з безпечного використання. Яка різниця між цими документами? Чи паспорт безпечності повинен відповідати чинному ДСТУ ГОСТ 30333?

Запитання 22: Статтею 41 встановлена вимога щодо зазначення інформації про небезпечні властивості хімічної продукції на непромаркованій тарі, у якій зберігається небезпечна хімічна продукція. Яким чином необхідно зазначати цю інформацію?

Запитання 23: Частиною третьою Статті 42 встановлені специфічні вимоги до перевезення небезпечної хімічної продукції. Яким чином необхідно супроводжувати продукцію паспортом безпечності? Чи має на увазі Закон обов’язок щодо встановлення GPS-трекерів на транспортні засоби?

Запитання 24: Статтею 45 встановлюється рамкове положення щодо введення процесу накладання обмеження використання хімічних речовин. Яким чином будуть накладатися обмеження і хто цей захід буде здійснювати? Якої продукції стосуються вимоги кожного з обмежень?

Запитання 25: Статтею 47 встановлюється дозвільна процедура для використання особливо небезпечної хімічної речовини, яка виводиться з ринку. Що мається на увазі під виведенням з ринку? Чи всі хімічні речовини, які пріоритизовані як особливо небезпечні будуть виводитися з ринку? Які критерії визначення тих речовин, які потребують виведення з ринку?

Запитання 26: Статтею 48 запроваджуються дозвільна процедура надання повідомлень про використання альтернативної назви хімічної речовини в інформаційному супроводі хімічної продукції та їх реєстрації. Що включає інформаційний супровід та які альтернативні назви можна використовувати?

Запитання 27: Статтею 49 запроваджується процедура надання дозволу на використання отруйної хімічної речовини. Яким чином буде визначатися, чи належить речовина до отруйних? Чи встановлені для цього процесу у якості звільнення нижні пороги кількості або концентрацій, як для державної реєстрації чи дозволу на використання особливо небезпечних хімічних речовин, що виводяться з ринку? Які особливості цієї дозвільної процедури?

Запитання 28: Яка мета планування управління хімічною безпекою згідно зі Статтею 58? Як це вплине на діяльність суб’єктів господарювання та органів влади?

Запитання 29: Статтею 66 вводяться положення щодо інформаційного забезпечення у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією. Яке відображення застосування цієї статті буде на практиці?

Запитання 30: Чому у Розділі XI Міжнародне співробітництво у сфері забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією Стаття 75 (Особливості транскордонного перевезення ртуті та її сполук) містить детальні процедури щодо одного напрямку виконання міжнародних договорів, а для інших Конвенцій положення зазначені рамково?